

MTA DIŐA AÇILIYOR:**A-MTA İLE GÜRCİSTAN YER BİLİMLERİ VE MADENCİLİK KURUMLARI ARASINDA İKİLİ İŞBİRLİKLERİNİN OLUŞTURULMASI****B-MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ VE KORE YERBİLİMLERİ VE MADEN KAYNAKLARI ENSTİTÜSÜ ARASINDA MUTABAKAT MUHTIRASI 15 HAZİRAN 2010 TARİHİNDE İMZALANMIŞTIR.**

Yusuf Ziya COŞAR*

Son 5 yılda yatırımlarını 10 kat artırarak madenlerimizde büyük rezerv artışları sağlayan MTA Őimdi de oluşturulacak ortak projeler Őeklinde yapılacak çalıŐmalarla yurt dıŐına açılıyor.

Konuyla ilgili Azarbeycan, Özbekistan Türkmenistan, Tacikistan, Gürcistan, Güney Kore ve Endonezya'ya yapılan ziyaretlerde ortak işbirliği için iyi niyet protokolleri hazırlayarak anlaşma yapma çalıŐmalarını sürdürmektedir.

Bunlardan Gürcistan, Güney Kore, Güney Afrika ve Endonezya ile iyi niyet protokolleri imzalanmış diğerleri ile yazışmalar devam etmektedir.

Ayrıca Almanya, Kanada ve Fransa ile belirli konularda ortak çalışmalar yapmakta ve bunların geliştirilmesi için çabalar sürdürölmektedir.

A-MTA ile Gürcistan Yerbilimleri ve Madencilik Kurumları arasında ikili işbirliklerinin oluşturulması

Ölkemiz ile Kafkaslar ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri arasında bilimsel ve teknik işbirliğinin geliştirilmesine yönelik ola-

rak Kurumumuz tarafından 2010 yılı iş programı kapsamında seyahatleri kapsayan bir proje gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede MTA dan bir heyet Komşu ülke Gürcistan'ın başkenti Tiflis'e 31 Mayıs-3 Haziran 2010 tarihleri arasında 4 günlük bir seyahat gerçekleştirilmiştir. Seyahatin amacı Gürcistan Yer bilimleri ve madencilik kurumlarını ziyaret ve bu kurumlarla ikili işbirliklerinin oluşturulması kapsamında sınırlar ötesi jeoloji araŐtırmalarının yeniden başlatılmasıdır.

MTA ve Gürcistan jeoloji araştırmaları kurum/kurullarıyla ikili işbirliğinin tarihi 1987 yılına kadar uzanmaktadır. Bu tarihte Gürcistan Bilimler Akademisi ile TÜBİTAK arasında yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde "Kafkasların ofiyolitleri ve tektonik kuŐakları" projesi gerçekleştirilmiş, yapılan bu çalıŐma 1989 yılında MTA Dergisinde yayımlanmıştır. 1993 yılında ise Gürcistan sınırı boyunca mineralleşme, jeofizik, jeotermal kaynaklar ve jeoteknik konuları içeren jeolojik özelliklerin birleştirilmesi ve geliştirilmesi kapsamında 1/100.000 ölçekli haritalar yapılmıştır. 3 yıl süren bu çalışmalar 1997 yılında, imzalanan protokol kapsamında kitap haline getirilmiş ve 2001 yılında MTA tarafından basılmıştır. Böylece Türkiye Gürcistan sınırında yer alan jeolojik birimlerin karşılıklı korelasyonu ve ortak bir terminolojik alt yapı sağlamak üzere yeniden düzenlenmiştir.

Genel Müdürümüz Mehmet Üzer başkanlığında, Genel Müdür Yardımcısı Yusuf Ziya Coşar ve Deniz Araştırmaları Koordinatörlüğünden Dr. Özden İleri'den oluşan MTA heyetinin 31 Mayıs-3 Haziran 2010 tarihleri arasında Gürcistan'ın başkenti Tiflis'e yapmış oldukları bu teknik işbirliğinin kuvvetlendirilerek yeniden oluşturulmasını sağlayacak olan teknik seyahatde "JPPL Alexander Tvalchrelidze Caucasian

* MTA Genel Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcısı, Ankara

Institute of Mineral Resources" (JPPL Alexander Tvalchrelidze Kafkas Mineral Kaynaklar Enstitüsü) ve "Georgian Academy of Science A. Janelidze Geological Institute" (Gürcistan Bilim Akademisi A. Janelidze Jeoloji Enstitüsü) isimli kuruluşlar ile ayrı ayrı görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerin organizasyonu Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) tarafından gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda yapılan görüşmelerden Gürcistan'ın Başkenti Tiflis'te bulunan Büyük Elçiliğimiz de haberdar edilmiştir.

JPPL Alexander Tvalchrelidze Kafkas Mineral Kaynaklar Enstitüsü ile yapılan görüşmelerde Enstitü heyetinin başkanlığını Enstitü Müdürü Dr. Revaz Kvatashidze yapmıştır. Dr. Revaz Kvatashidze başta doğal kaynaklar olmak üzere çevre, doğal afet, GIS uygulamaları, uzaktan algılama, jeofizik uygulamaları, maden aramacılığı, enerji hammadde, sondaj olanakları ve kapasitesi, jeokimyasal analizler ve deniz araştırmaları konularında karşılıklı görüşmeler yapılmıştır. JPPL Alexander Tvalchrelidze Kafkas Mineral Kaynaklar Enstitüsü ile Kurumumuz arasında 2009 yılında çatısı oluşturulan protokol anlaşması kapsamında uzman alt komisyonların kurularak, coğrafi komşu olan iki ülkenin yer bilimleri anlamın-

da problemlerinin çözülmesi ve terminoloji birlikteliğinin kurulması yönünde hızla ortak projeler geliştirilmesine karar verilmiştir.

JPPL Alexander Tvalchrelidze Kafkas Mineral Kaynaklar Enstitüsü'nde yapılan görüşmelerde Enstitü heyetinin başkanlığını Enstitü Müdürü Dr. Tamara Tsutsunava yapmıştır. Bu enstitü ile ikili işbirliğinin kökleri 1993'lü yıllara dayanmaktadır. Geçmişte yapılmış olan karşılıklı kurumlar arası işbirliklerinin günümüze taşınarak canlandırılması üzerinde durulmuştur. Yerbilimlerinin tüm alanlarında daha önceki çalışmaların devam ettirilmesi, karşılıklı kurumların imkânlarından ve bilgilerinden yararlanmanın yanı sıra bilim insanı yetiştirilmesi ve tecrübelerin artırılması konularında tam bir fikir birlikteliğine varılmıştır. Bu kapsamda enstitü çalışanları ülkemize davet edilmiş, komisyonlar kurularak projeler oluşturulması için çalışmalar yapılması kararına varılmıştır.

MTA heyetinin Gürcistan'da bulunan yerbilimleri kurum/kuruluşları ile gerçekleştirdiği her iki önemli görüşmede de çok değerli ve tecrübeli bu bilim insanlarının, karşılıklı imkânlardan yararlanması, iki ülke sınırları içerisine karşılıklı uzanan yer bilimleri problemlerine çözüm üretmesi, ülkelerin ekonomilerine kaynak oluşturacak yer altı ve yer üstü doğal kaynakların bulunması konularında ortak fikir birliğine varılmıştır.

b-Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü ve Güney Kore Yerbilimleri ve Maden Kaynakları Enstitüsü Arasında Mutabakat Muhtırası 15 Haziran 2010 Tarihinde İmzalanmıştır.

14-16 Haziran 2010 tarihlerinde Güney Kore Cumhuriyeti'ne gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı resmi ziyareti çerçeve-

sinde, Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül ve Güney Kore Cumhurbaşkanı Lee Myung-Bak katılımında düzenlenen törende, diğer anlaşmalarla birlikte (*Nükleer Enerji Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırası, Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması, 2010–2012 yıllarında Kültürel Değişim Programına İlişkin Anlaşma*) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü (MTA) ile Güney Koreli KIGAM arasında iş birliği mutabakat muhtırası MTA Genel Müd. Yard. Yusuf Ziya Coşar ve KIGAM Başkanı Dr. Ho Wan Chang tarafından imzalanmıştır.

KIGAM ile MTA Genel Müdürlüğü, yerbilimleri alanındaki ortak ilgilerini belirterek, birlikte çalışmayı teşvik etmek amacıyla bu mutabakat muhtırası ile işbirliği yapmayı amaçlamışlardır. Bu işbirliği; deniz jeolojisi, maden ve enerji kaynakları konularında (gaz hidratları dahil olmak üzere) arama ve araştırma, eğitim, teknik-bilimsel bilgi alış veriş, karşılıklı bilim adamı ziyareti, ortak araştırma projeleri ve Kore ya da Türkiye dışında diğer ülkelerde yürütülen karşılıklı ilgiyi kapsayan projelerdeki işbirliğini içeren diğer ortak faaliyet konularını kapsamaktadır.

KIGAM devlet destekli bir araştırma enstitüsü olup Güney Kore ve diğer ülkelerde kara/deniz jeolojisi konularında yeraltı kaynaklarını araştırma/geliştirme/değerlendirme yapmak ve jeolojik afet, jeoloji bağlantılı iklim değişikliği konularında teknoloji geliştirme üzerine çalışmaktadır.

MTA Genel Müdürlüğü bünyesinde deniz araştırmaları alt yapısının yeniden yapılanması kapsamında; çeşitli meslek gruplarında personel sayısı artırılmıştır. MTA personelinin deniz araştırmaları (jeofizik veri toplama, işleme, yorumlama) konusunda eğitilmesi ve bu konudaki bilgi ve deneyimlerinin artırılmasına büyük önem verilmektedir.

Bu amaçla, konusunda uzman kuruluşlarla yapılabilecek işbirliği protokolü çerçevesinde bilimsel ve teknolojik bilgi alış veriş yapmak üzere, ortak projelerin geliştirilmesi, planlı çalışmalara personel katılımı sağlanarak denizde ve/veya ofiste yapılabilecek kısa/orta vadeli eğitim/uygulama faaliyetlerinin düzenlenmesi oldukça önem taşımaktadır.